

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ФІЛОСОФІЯ БІЗНЕСУ»

Ступінь вищої освіти - Бакалавр
Спеціальність «073 Менеджмент»
Освітня програма «Менеджмент міжнародного бізнесу»
Рік навчання 1-2, семестр 2-3
Форма здобуття вищої освіти денна
Кількість кредитів ЄКТС 4
Мова викладання українська

Лектор навчальної
дисципліни
Контактна інформація
лектора (e-mail)

Горбатюк Тарас Віталійович, к.філос.н., доцент

gorbatiuktv@nubip.edu.ua

URL ЕНК на
навчальному порталі
НУБіП України

<https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=3971>

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мета:

сформуванню в студента знання про фундаментальні принципи, які лежать в основі становлення та функціонування взаємозв'язків у системі міжнародного бізнесу в глобалізованому світі, виокремити світоглядні аспекти такої взаємодії; сформуванню уявлення про єдність та багатоманіття сучасного глобалізованого світу, звертаючи увагу філософсько-світоглядні аспекти діалогу культур та цивілізацій; ознайомити з наявними концепціями лідерства, протекціонізму та лобізму проєктах міжнародного бізнесу, а також розглянути моральні зобов'язання та відповідальність міжнародного бізнесу перед людиною та планетарним соціумом загалом.

Завдання:

засвоєння студентом комплексу філософських-світоглядних знань задля використання їх у власному житті, міжособистих стосунках, науковій та практичній діяльності, розвинути у студента вміння визначати роль бізнесу та його структуру, формування в студентів чіткого розуміння ролі та місця філософії міжнародного бізнесу, філософії керування бізнесом, філософії відповідальності бізнесу, філософію створення світового бренду.

Компетентності навчальної дисципліни:*інтегральна компетентність (ІК):*

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми, які характеризуються комплексністю і невизначеністю умов, у сфері менеджменту або у процесі навчання, що передбачає застосування теорій та методів соціальних та поведінкових наук.

загальні компетентності (ЗК):

ЗК 1 Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК 2 Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності та примножувати досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК 13. Цінування та повага різноманітності та мультикультурності.

ЗК 15. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).

спеціальні (фахові) компетентності (СК):

СК 6. Здатність діяти соціально відповідально і свідомо.

СК 13. Розуміти принципи і норми права та використовувати їх у професійній діяльності.

СК 14. Розуміти принципи психології та використовувати їх у професійній діяльності.

СК 15. Здатність формувати та демонструвати лідерські якості та поведінкові навички.

СК 18. Здатність запроваджувати проекти міжнародної діяльності підприємства з урахуванням спеціалізації підприємства на зовнішньому ринку

Програмні результати навчання навчальної дисципліни:

ПРН 1. Знати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського суспільства, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ПРН 2. Зберігати моральні, культурні, наукові цінності та примножувати досягнення суспільства, використовувати різні види та форми рухової активності для ведення здорового способу життя.

ПРН 14. Ідентифікувати причини стресу, адаптувати себе та членів команди до стресової ситуації, знаходити засоби до її нейтралізації.

ПРН 15. Демонструвати здатність діяти соціально відповідально та громадсько свідомо на основі етичних міркувань (мотивів), повагу до різноманітності та міжкультурності.

СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Тема	Години (лекції/ лабораторні,)	Результати навчання	Завдання	Оцінювання
Модуль 1				
Тема 1. Філософія міжнародного бізнесу як сфера сучасного соціогуманітарного знання	2/2	Знати поняття та терміни до 1 теми. Вміти застосовувати теоретичні знання для пояснення механізму формування світогляду, виникнення певних історичних типів світогляду. Вміти	Задача семінару 1. Підготувати доповідь по темі: Виступ з електронною презентацією доповіді. Завантажити доповідь в	10 до 10 балів.

		обґрунтувати свою світоглядну позицію.	форматі *.doc (*.docx) або в форматі презентація Powerpoint .pdf. без усного виступу на семінарському занятті.	до 8 балів
Тема 2. Онтологія бізнесу: основні категорії, моделі, ознаки, ризики	2/2	Знати поняття та терміни до 2 теми. Вміти застосовувати теоретичні знання для пояснення механізму онтологічних моделей в бізнес-середовищі. Вміти використовувати основні категорії моделювання онтологій.	Здача семінару 2. Підготувати доповідь по темі: Виступ з електронною презентацією доповіді. Завантажити доповідь в форматі *.doc (*.docx) або в форматі презентація Powerpoint .pdf. без усного виступу на семінарському занятті.	10 до 10 балів. до 8 балів
Тема 3. Капітал, власність та багатство – основоположні елементи міжнародного бізнесу: світоглядний аспект.	2/2	Знати поняття та терміни до 3 теми. Розуміти сутність феноменів капітал, власність та багатство. Вміти аналізувати їх сутнісні характеристики та ознаки. Визначати їх вплив на реалізацію бізнес-проектів.	Здача семінару 3. Підготувати доповідь по темі: Виступ з електронною презентацією доповіді. Завантажити доповідь в форматі *.doc (*.docx) або в форматі презентація Powerpoint .pdf. без усного виступу на семінарському занятті.	10 до 10 балів. до 8 балів
Тема 4. Ідеологія, влада, соціальні інститути та бізнес в глобалізованому світі	2/2	Знати поняття та терміни до 4 теми. Розуміти сутність феноменів ідеологія, влада, соціальні інститути. Вміти аналізувати їх сутнісні характеристики та ознаки. Визначати їх вплив на реалізацію бізнес-проектів.	Здача семінару 4. Підготувати доповідь по темі: Виступ з електронною презентацією доповіді. Завантажити доповідь в форматі *.doc (*.docx) або в форматі презентація Powerpoint .pdf. без усного виступу на семінарському занятті.	10 до 10 балів. до 8 балів

Модульний контроль		Підсумковий тест в ЕНК	30
Модуль 2			
Тема 5. Глобалізований світ як єдина система. Геополітика та гео економіка. Філософія транснаціональних корпорацій	2/2	Знати поняття та терміни до 5 теми. Розуміти сутність феномену глобалізованого світу. Вміти застосовувати теоретичні знання для пояснення геополітичних та економічних моделей. Вміти аналізувати сутнісні характеристики транснаціональних корпорацій.	Здача семінару 5. Підготувати доповідь по темі: Виступ з електронною презентацією доповіді. Завантажити доповідь в форматі *.doc (*.docx) або в форматі презентація Powerpoint .pdf. без усного виступу на семінарському занятті.
			10 до 10 балів. до 8 балів
Тема 6. Міжнародний бізнесу і лідерство. Протекціонізм та лобізм в міжнародному бізнесі	2/2	Знати поняття та терміни до 6 теми. Розуміти сутність феномену лідерства у бізнесі. Вміти застосовувати теоретичні знання моделей лідерства. Вміти аналізувати сутнісні характеристики процесів лідерства в бізнесі.	Здача семінару 6. Підготувати доповідь по темі: Виступ з електронною презентацією доповіді. Завантажити доповідь в форматі *.doc (*.docx) або в форматі презентація Powerpoint .pdf. без усного виступу на семінарському занятті.
			10 до 10 балів. до 8 балів
Тема 7. Культура, діалог культур та цивілізацій, етика та соціальна відповідальність сучасного міжнародного бізнесу	2/2	Знати поняття та терміни до 7 теми. Розуміти сутність феноменів культура, етика та соціальна відповідальність. Вміти застосовувати теоретичні знання для аналізу особливості розвитку структур культурних процесів	Здача семінару 7. Підготувати доповідь по темі: Виступ з електронною презентацією доповіді. Завантажити доповідь в форматі *.doc (*.docx) або в форматі презентація Powerpoint .pdf. без усного виступу на семінарському занятті.
			10 д о 10 балів. до 8 балів
Тема 8. Теорія ігор в контексті моделювання сценаріїв розвитку	1/1	Знати поняття та терміни до 8 теми. Розуміти сутність феномену теорії ігор. Вміти застосовувати теоретичні знання для	Здача семінару 8. Підготувати доповідь по темі: Виступ з електронною презентацією
			10 до 10 балів.

сучасного міжнародного бізнесу		формування симуляцій в контексті розвитку моделей та їх застосування на практиці.	доповіді. Завантажити доповідь в форматі *.doc (*.docx) або в форматі презентація Powerpoint .pdf. без усного виступу на семінарському занятті.	до 8 балів
Модульний контроль			Підсумковий тест в ЕНК.	30
Модуль 3				
Тема 9. Предмет, метод і значення логіки для менеджерів	2/4	Знати поняття та терміни до 9 теми. Вміти критично та логічно мислити. Аналізувати подану інформацію та робити власні обґрунтовані висновки. Розрізняти поняття, судження та умовиводи. Застосовувати логічні інструменти для власного, як особистого, так і професійного розвитку. Використовувати логічні засоби та інструменти для обґрунтування висновків	Здача семінару 9. Усне опитування або експрес-тест по теоретичним питанням 3 теми. Виконання вправ або аналітичний тест по темі	10 до 5 балів. до 5 балів
Тема 10. Поняття у сфері та процесах управління	2/4	Знати поняття та терміни до 10 теми. Вміти критично та логічно мислити. Аналізувати подану інформацію та робити власні обґрунтовані висновки. Розрізняти поняття, судження та умовиводи. Застосовувати логічні інструменти для власного, як особистого, так і професійного розвитку. Використовувати логічні засоби та інструменти для обґрунтування висновків.	Здача семінару 10. Усне опитування або експрес-тест по теоретичним питанням 3 теми. Виконання вправ або аналітичний тест по темі	10 до 5 балів. до 5 балів
Тема 11. Судження та умови їх істинності	2/4	Знати поняття та терміни до 11 теми. Вміти критично та логічно мислити. Аналізувати подану інформацію та робити власні обґрунтовані висновки. Розрізняти	Здача семінару 11. Усне опитування або експрес-тест по теоретичним питанням 3 теми. Виконання	10 до 5 балів.

		поняття, судження та умовиводи. Застосовувати логічні інструменти для власного, як особистого, так і професійного розвитку.	вправ або аналітичний тест по темі.	до 5 балів
Тема 12. Закони логіки та правила мислення в управлінській діяльності	2/4	Знати поняття та терміни до 12 теми. Вміти критично та логічно мислити. Аналізувати подану інформацію та робити власні обґрунтовані висновки Розрізняти поняття, судження та умовиводи. Застосовувати логічні інструменти для власного, як особистого, так і професійного розвитку.	Здача семінару 12. Усне опитування або експрес-тест по теоретичним питанням з теми. Виконання вправ або аналітичний тест по темі.	10 до 5 балів. до 5 балів
Модульний контроль			Підсумковий тест в ЕНК	30
Модуль 4				
Тема 13. Умовиводи в управлінській діяльності	2/4	Знати поняття та терміни до 13 теми. Вміти критично та логічно мислити. Аналізувати подану інформацію та робити власні обґрунтовані висновки Розрізняти поняття, судження та умовиводи. Застосовувати логічні інструменти для власного, як особистого, так і професійного розвитку	Здача семінару 13. Усне опитування або експрес-тест по теоретичним питанням з теми. Виконання вправ або аналітичний тест по темі.	10 до 5 балів. до 5 балів
Тема 14. Логічні основи аргументації	2/4	Знати поняття та терміни до 14 теми. Вміти критично та логічно мислити. Аналізувати подану інформацію та робити власні обґрунтовані висновки Розрізняти поняття, судження та умовиводи. Застосовувати логічні інструменти для власного, як особистого, так і професійного розвитку.	Здача семінару 14. Усне опитування або експрес-тест по теоретичним питанням з теми. Виконання вправ або аналітичний тест по темі.	10 до 5 балів. до 5 балів
Тема 15. Логіка прийняття управлінських рішень	2/4	Знати поняття та терміни до 15 теми. Вміти критично та логічно мислити. Аналізувати подану інформацію та робити власні обґрунтовані	Здача семінару 15. Усне опитування або експрес-тест по теоретичним питанням з теми.	10 до 5 балів.

		висновки Розрізняти поняття, судження та умовиводи. Застосовувати логічні інструменти для власного, як особистого, так і професійного розвитку.	Виконання вправ або аналітичний тест по темі.	до 5 балів
Тема 16. Логіка комунікаційного менеджменту в сучасних умовах та ризику	1/2	Знати поняття та терміни до 16 теми. Вміти критично та логічно мислити. Аналізувати подану інформацію та робити власні обґрунтовані висновки Розрізняти поняття, судження та умовиводи. Застосовувати логічні інструменти для власного, як особистого, так і професійного розвитку.	Здача самостійної роботи 16. Виконання вправ або аналітичний тест по темі.	10 до 5 балів. до 5 балів
Модульний контроль			Підсумковий тест в ЕНК	30
Всього				70
Екзамен			Тест, теоретичні питання, задача	30
Всього за курс				100

ПОЛІТИКА ОЦІНЮВАННЯ

Політика щодо дедлайнів та перекладання:	Дедлайни визначає викладач. Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Перекладання модулів відбувається із дозволу лектора за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний, стажування або відрядження).
Політика щодо академічної доброчесності:	Есе, реферати, презентації повинні бути оформлені згідно зразку та мати коректні текстові посилання на використану літературу. Списування під час самостійних робіт, тестування та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів).
Політика щодо відвідування:	Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись індивідуально (в дистанційній on-line формі за погодженням із деканом факультету).

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ ЗНАТЬ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Рейтинг здобувача вищої освіти, бали	Оцінка національна за результати складання екзаменів заліків	
	екзаменів	заліків
90-100	відмінно	зараховано
74-89	добре	
60-73	задовільно	
0-59	незадовільно	не зараховано

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

1. Бейлі С., Мілліган Е. Міфи про брендинг. Харків: Фабула, 2020. 256 с.
2. Богдановський І. В., Льовкіна О. Г. Логіка: Опорний конспект лекцій: URL: http://chitalka.info/gp_12/gp_12index.htm.
3. Боярчук А. І. Глобалізаційні процеси міжнародного бізнес-середовища в сучасних реаліях. Економічні інновації. 2017. 64, 32-36.
4. Гарник Л.П., Ягі М. Філософія культури економічної поведінки та спілкування у контексті норм ісламської етики. Філософія спілкування: філософія, психологія, соціальна комунікація, 2015, 8, 113-119
5. Гейко С.М., Горбатюк Т.В., Данилова Т.В. Та ін. Проблеми і перспективи сучасного мегасуспільства в контексті гуманітарного дискурсу. К.: Міленіум. 2020. 456 с.
6. Глушко Т. П. Філософія бізнесу як міждисциплінарна освітня компонента. 2022. № 28(1) С. 184-196.
7. Глушко Т. П. Філософські засади бізнесу крізь призму теорій ігор. Вісник Національного авіаційного університету. Серія: Філософія. Культурологія. 2019. № 1 (29) С. 10-15
8. Горбатюк Т.В. Розвиток Інтернет-середовища в ретроспективі та перспективі. Науковий вісник НУБіП України. Серія: Гуманітарні студії 2017. 274, 44-51
9. Горбатюк Т.В. Роль комунікації в глобалізаційному процесі "Гілея: науковий вісник": Збірник наукових праць. 2011, 55 (12), с. 241-245
10. Горбатюк Т.В. Роль мережі Інтернет у розвитку глобалізованого суспільства. Філософія та політологія в контексті сучасної культури. 2013. 5, 146-149.
11. Горбатюк Т.В., Данилова Т.В. Теорія цивілізацій та гуманітарні проблеми людства: монографія. Київ-Ніжин. 2015 - Видавець ПП Лисенко ММ. 640 с.
12. Гулевська Г., Адашис Л. Концепція бізнесу та прав людини в контексті сучасних глобальних трендів. Філософія права і загальна теорія права. 2021. 1, 48-63.
13. Довгаль О. А., Панкова Ю. М. Концептуалізація формування корпоративної культури в міжнародних бізнес-структурах. Проблеми економіки. 2018. 1. 182-186
14. Думанська І. Ю. Філософія ведення бізнесу з іноземними контрагентами в контексті їх ментальності: поради для фахівців ЗЕД. Науковий вісник Херсонського державного університету. Сер. : Економічні науки. - 2014. - Вип. 6(1). - С. 64-68.
15. Жеребкін В. Є. Логіка: URL.: http://pidruchniki.ws/15840720/logika/logika_-_zherebkin_vye
16. Івін А. А. Логіка: підручник для гуманітарних факультетів: URL: <http://psylib.org.ua/books/ivina01/index.htm>.
17. Карп В. С., Резнікова Н. В., Іващенко О. А. Імперативізація ідей сталого розвитку в зеленому маркетингу: міжнародний бізнес в координатах етичного споживання і справедливої торгівлі. Інвестиції: практика та досвід. 2023, 18, 18-25
18. Квактун О. О., Божанова В. Ю., Варламова О. А., Левченко Л. М. Розвиток міжнародного менеджменту на сучасному етапі глобалізації. Економічний простір. 2015. 101. 12-24.
19. Кірбі Д, Дейвенпорт Д. Вакансія: людина. Як не залишитися без роботи в добу штучного інтелекту. Київ: «Наш формат», 2018. 336 с.
20. Колотілова Н. Логіка і риторика: ретроспектива взаємозв'язку: монографія. К: Центр навчальної літератури, 2019. 272 с.
21. Конверський А. Є. Логіка: URL: http://pidruchniki.ws/15220809/logika/logika_-_konverskiy_aye.
22. Конверський А.Є. Критичне мислення. Підручник для студентів навчальних закладів вищої освіти усіх спеціальностей. К: Центр навчальної літератури, 2018. 340 с.
23. Конверський А.Є. Логіка. Київ: Четверта хвиля, 2017. 272 с.
24. Конверський А.Є. Логіка. Підручник для студентів юридичних факультетів. К: Центр навчальної літератури, 2017. 424 с. 11
25. Конверський А.Є. Сучасна логіка. Класична та некласична. К: Центр навчальної літератури, 2018. 296 с.

26. Лі К.-Ф. Наддержави штучного інтелекту: Китай, Кремнієва долина і новий світовий лад. К.: Форс Україна. 2020. 304 с. Ліст Ф. Національна система політичної економії. Київ: «Наш формат». 2019. 468 с.
27. Матвієнко І.С. Практикум з логіки. Методичні вказівки. Київ, 2018. Румельт Р. «Гарна стратегія. Погана стратегія». Харків: Фабула. 2020. 324 с.
28. Олексенко Р. Філософія проблем моралі в підприємницькій діяльності. Філософія та політологія в контексті сучасної культури. 2013. 3, 6, 22-25.
29. Ославський Б. 10 успішних українських брендів. Івано-Франківськ: Дискурсус, 2017. 140 с.
30. Рассел С. Сумісний з людиною. Штучний інтелект і проблема контролю. Київ: «BookChef», 2020. 416 с.
31. Тегмарк М. Життя 3.0. Доба штучного інтелекту. Київ «Наш формат». 2019. 432 с.
32. Тофтул М.Г. Логіка. Київ: Академія, 2009. 336 с.
33. Тофтул Н. Г. Логіка: URL: <http://readbookz.com/books/184.html>.
34. Фергюсон Ф. Глобальний занепад. Як помирають інститути та економіки. Київ: Маш Формат, 2020. 144 с.
35. Фукуяма Ф. Політичний порядок і політичний занепад. Від промислової революції до глобалізації демократії. Київ: «Наш формат». 2019. 608 с.
36. Хіз Ч., Хіз Д. Приліпи! Ефективність ідей. Харків, 2017, 320 с.
37. Шадрін Д. А. Логіка. Конспект лекцій: URL: http://www.ereading.org.ua/bookreader.php/99495/Shadrin_Logika_konspekt_lekciii.html.
38. Шарп І. Four Seasons: історія бізнес-філософії компаній. Харків: Фабула. 2019. 320 с.
39. Янсїті М., Лахані К. Конкуренція за доби штучного інтелекту. Київ: «BookChef» 2020. 304 с.